

Тиркеме 5. Сабактын планы.

**Таглайбек Салыкбаева атындагы жалпы орто билим берүү мектебинин англис тили мугалими
жана 7-класстын клас жетекчиси : Барыктабас кызы Сайкал**

Тарбиялык саат: 7-класс

Сабактын темасы: Элдик пейили, сыйчылдыгы, меймандостуу.

Сабактын максаты

Билим берүүчүлүк : Окуучулар кыргыз элинин кен пейили, сыйчылдыгы, меймандостуу тууралуу маалыматка ээ болушат.

Өнүктүрүүчүлүк : Окуучулар байыркы бабалардан калган жакшы сапаттарды өздөштүрүп , өнүктүрүшөт, аларды турмушта пайдаланып, сактай жана баалай билүүгө үйрөнүшөт. Сүйлөө кептери өсөт.

Тарбия берүүчүлүк : Кенпейилдикке, мейман күтө билүүгө, колунда барын башкалар менен бөлүшкөн берешендикке, улуу кичүүнү сыйлай билүүгө тарбияланмышат.

Сабактын тибин: Жаны материалды өздөштүрүү, интерактивдүү, көрсөтмөлүү

Сабактын формасы: Топтор менен иштешет

Сабактын жабдылышы: Түстүү сүрөттөр, кыргыз элинин улуттук тамак ашы, улуттук кийимдери. Слайд.

Сабак аралык байланыш : Кыргыз адабият, тарых

Сабактын жүрүшү: Уюштуруу

Жагымдуу маанай түзүү.

Топторго бөлүү (1-топ Байыркы кыргыз эли, 2-топ Заманбап кыргыз эли)

Баалоо критерийлери менен тааныштыруу (Топтордо жана жекече бааланат)

Шыктандыруу:

Кемер, кул, кесел өтүк ак калпагын,

Кээ уулун билбей жүрөт анын баркын.

Элине белги берип тааныштырган,

Кийиминден кагылайын кыргыз калкым.

Үйүнө конок келсе жүзүн жарык,

Кой сойуп сыйлай жүргөн ата-салтын.

Кызытып кымыз берип, май жедирген,

Пейлинден кагылайын кыргыз калкым.

Жаны теманы түшүндүрүү:

Кыргыз эли кен пейил, сыйчыл, меймандос эл. “Конок үйдүн куту” деген нуска сөздү бекем тутушул, үйүнө келген конокту кой сойуп сыйламайынча кетирген эмес. Айттырбай келген конокту илгерки ата-бабаларыбыз кудай конок деп атап коюшчу, ал кудай конок үчүн да берээр тамагы ар дайым белен болгон.

“Үйгө канча кут кирсе, ошончо кут кирет” деген түшүнүктү бекем сакташып, келген конокту кут деп эсептеп келишкен.

Меймандостук кыргыз элинин рухундагы көөнөрбөс салттарынын бири. Кыргыз элинин сыйчылдыгы, меймандостугу алардын дасторконунан билинген. Дасторкон ошол үйдүн сыймыгы, бактысы болгон. “Жайыл дастаркон”, “Кен дастаркон”, “Дасторкону кууш” деп сындашкан.

Даам татуу, даам таттыруу да пейилди билдирет. Ошентип, бирөөнүн дастаркону сизди сыйлоонун аракетинде болот. Илгеркилер сыйдын да, сыйлоонун да кадрына жетүүчү, жарпын жазышып, жадырап жайнап, дасторконго койгонун барктоочу. Азы –көбүнчө ыраазы болушчу, үй ээсин урматташчу.

Азыркы учурда кыргыз элинин меймандостугу туризм тармагында жогорку бааланган артыкчылык, анткени ал достук мамилени, чет мамлекеттен саякаттап келгендерди жылуу тосуп алууну билдирет.

Тонтордо ништөө:

1-топ байыркы кыргыз элинин сыйчылдыгы, меймандостугу тууралуу спенка аткарып беришет. 2-топ заманбап кыргыз элинин меймандостугу, сыйчылдыгы тууралуу спенка аткарып беришет.

Байыркы кыргыз эли менен заманбап кыргыз элинин меймандостугу, сыйчылдыгы туурасында ой толгоолор болот.

Жагымдуу музыка : Гулнур Сатылганова “Дастаркон”

Элибизге мейман келсе,

Жайылат ак дасторкон.

Дүйүм тамак, шербет мейиз,

Дасторконго жык толгон.
Кыргыз пейили тоодой бийик,
Көлдөй таза, түштүнк.
Колдо барын төгүп салып,
Аябагын дастордон.

Дасторконду кенен жайгын,
Күлкү болсун, ыр болсун.
Бабалардан калган мурас,
Келе жатаг бул жосун.
Элге-жерге берсин бакыт,
Кут төгүлгөн береке.
Умай эне, Тенир ата,
Урпактарын колдосун.

Дасторконду даамын сызып,
Көтөрөлү көнүлдү.
Ынтымагы болсун дайым,
Болсун элим өмүрлүү.
Намысыңды дасторкондой,
Кирсиз, таза сактагын.
Арам ойлуу адам келсе,
Тебелетпе төрүңдү.

Слайд көргөзүлөт: окуучулар ар бир суретке токтолуп өз ойлорун ортого салышат, макалдарды топтордо чечмелешет

Уйкашмак :

Кыргызыма бериптир ак көнүлдү.

Ала –Тоодо өткөрсүн деп,

Бийик, шайдоот, корктуу өмүрдү.

Мейман келип калса ашын жайнаткан,

Ачык маанай, бериптир кен п.й.лд.

“ Конок үйдүн куту” дешет элимде,

Мейман күтөт олтургузуп т.р.н.

Сабакты бышыктоо: Эмне үчүн кыргыз эли меймандос эл дейбиз?

Ушул сапаттардын кайсынысы сенде бар деп ойлойсун?

Адамдагы ушул сапаттарды кантип болот, сенин сунушун?

Баалоо : толгтордогу упайлайрды эсептөө, жыйынтыгын чыгаруу.

Үй тапшырма : төмөндөгү таблицадагы сүйлөмдөрдү колдонуп дилбаван жазып келесинер.

Кесепеймдик	Сыйчылык	Меймандостук
<ul style="list-style-type: none">- Жан дүйнөнүн тазалыгы, пейли кенен- Ичтин кенендиги- Марттыгы- Бершендиги- Бирөөдөн жакшылыгын аябайт.- Колуна барын эл менен тек бөлүшөт- Элдөн жардамын аябайт.- Жайыл дасторкон	<ul style="list-style-type: none">- Ата-энеси сыйлайт- Бир туугандарын сыйлайт.- Кыздарды сыйлайт- Улуу-кичүүлөрдү сыйлайт- Жолдоштору сыйлайт.- Мейманларын сыйлайт.- Класстагыларын сыйлайт. ж.б	<ul style="list-style-type: none">- Үйгө келген мейманды дасторкон жайып сыйлоо- Мейманды дос жолдош катары коноктоо- Туугандарды чакырып мал союп сыйлоо- Үйгө жатып-конуш калган адам конок болот.- Андан болбосо да канин болсун дегендей, колго бар тамак менен мейман күтүү

Сабактын планы

Предмет: Кыргыз тили

Класс : 11

Мугалим : Турганбаева Айзада Турсуналиевна

Сабақтың темасы: Салыштырмалуу сүйлөмдөр (ЖРТге даярдоо)

Сабақтың максаттары:

Билим берүүчүлүк:	Өнүктүрүүчүлүк:	Тарбиялык:
-Салыштырмалуу сүйлөмдөр тууралуу буга чейинки билигичтиктерине таянып, билимдерин кеңейтуу; -Жаны маалыматтарга ээ болуу;	Тесттер менен иштөөдө өз алдынча ой жүгүртүп, туура жана ишенимдүү жооп берүү; -логикалык ой жүгүртүүсүн арттыруу; -сөз байлыгын өстүрүү; Күнт коюп окуу, ар бир сөзгө маани берүү;	-өз алдынча иштөөгө; -Бирин-бири сыйлоого; -Уга билүүгө: -билим алууга багыт алышат;

Сабакта колдонулган ресурстар: проектор, таркатмалар, ватман, таблицалар, лозунг.

Сабақтың тиби: Бышыктоо сабагы.

Сабақтың жүрүшү:

1. Уюштуруу
2. Физикалык мейкиндик.
3. Алтын эреже:

Ийгилик: жакшылык

А) шаштык : кубаныч

Б) эмгек: достук

В) кыйынчылык : сындоо

Г) устат: шакирт

4. Жагымдуу маанай (слайд 1-класстагы сурөттөр)

5.Сабакка максат коюу: Окуучулардын көз карашында...

Мугалим толуктоо киргизет.

Биз тесстмен мыкты улай алабыз!

Сабақтың ураны: **Ужасм-уңштам, көрсем-эстейм, иштесем – үйрөнөм!**

6. Сабақты баалоо:

Аналогия боюнча	30 улай
Сүйлөм толуктоо боюнча	20 улай
Кошумча суроолор боюнча	10 улай

Үй тапшырма текшерүү: (Туура жоопту доскага илүү)

Өтүлгөндөр боюнча кайталоо:

1. Аналогия (Окшоштуктар) боюнча түшүнүк берүү

SECOM	NOVA
Нүрзат	Бермет

Аналогиялардын байланыш түрлөрү:

1. Антонимдик байланыш
2. Синонимдик байланыш
3. Шайман жана анын милдети
4. Шайман жана анын жардамчысы
5. Уста жана анын милдети
6. Уста жана анын жардамчысы

7. Жандык жана ага таандык жер
8. Зат жана ага тиешелүү кыймыл
9. Зат жана анын эн негизги сыпаты

Талшырма:

<p>1. Кулжурмөн: Бекерчи (Антонимдик байланыш)</p> <p>А) Сулуу: кооз Б) жакшы: кайдыгер В) проблема: маселе Г) казык: жер</p>	<p>2. Жоош: момун (Синонимдик байланыш)</p> <p>А) кычкыл: ачкыл Б) ийри: кыйшык В) өткүр: курч Г) көркөм: кооз</p>	<p>3. Басым: паскаль (Шайман-милдет)</p> <p>А) тазагык: суу Б) өмүр: убакыт В) вольтметр: вольт Г) курак: жаш</p>
<p>4. Калем: кагаз (Шайман-жардамчы)</p> <p>А) кнопка: телевизор Б) ооз: тамак В) үтүк: кездеме Г) казык: жер</p>	<p>5. Жан сакчы: коргоо (Уста-милдет)</p> <p>А) суретчү: сурет Б) каспир: эсептөө В) жүргүнчү: жетүү Г) таксист: сүйлөшүү</p>	<p>6. Темирчи: темир (Уста-жардамчы)</p> <p>А) экономист: экономика Б) ашпоз: аш В) саанчы: сут Г) зергер: алтын</p>
<p>7. Тоок: тооккана (Жандык ага таандык жер)</p> <p>А) суур: ийин Б) үй: сарай В) аюу: үнкүр Г) аркар: аска</p>	<p>8. Комуз: чертүү (Зат ага тиешелүү кыймыл)</p> <p>А) Телевизор: өнүрүү Б) сандык: сатып алуу В) сулгу: суртүү Г) отун: жагуу</p>	<p>9. кирпи: тикендүү (зат анын негизги сапаты)</p> <p>А) аюу: үйкүчү Б) жылкы: жалдуу В) адам: калпактуу Г) унаа: дөңгөлөктүү</p>

Талшырма:

1. Сүйлөм айттылыш максатына карай:
2. Сүйлөм түзүлүшүнө карай:

3. Жөнөкөй сүйлөмдөр:

4. Тагал сүйлөмдөр:

Сүйлөм толуктоодо эмнелерге көңүл бурабыз?

- сүйлөмдү жакшылап окуу;

- маанисин түшүнүү;

- маанилик жактан ажыратуу;

- ар бир сөзгө маани берүү;

- байламта, жандооч, киринди сөздөргө маани берүү;

- эгерде жоопто бир нече туура жооп болсо, анда кошумча ойго көңүл бургуу керек;

Сүйлөмдүн маанилик түрлөрүн аныктоо:

Себеп – натыйжалаш сүйлөм - Нурузат

Мезгилдеш сүйлөм - Баян

Түшүндүрмөлүү сүйлөм - Азамат

Шарттуу сүйлөм - Ислам

Карама-каршы сүйлөм - Бермет

Орун сүйлөм - Байаман

Тема: Салыштырма сүйлөм

Байаман - Жаныш, Нурузат – Аскар, Назик – Нурузат.

Эрежеси:	Таяныч сөздөр:
Бир зат, түшүнүк же нерсе башка затка, түшүнүккө салыштырылып берилет.	караганда, сыяктуу, сымал, +дай эле

Мисалы:

1. Тоо арасын _____ бузат, Эл арасын _____ бузат.	2. Эрдн _____ өлтүрөт, Коендү _____ өлтүрөт.
3. Кайгы _____, канаат _____.	4. _____ сөз көңүл көтөрөт, _____ сөз көңүл чөктүрөт.

5.. _____ маанилүү болгондой эле, башкаларга _____ билүү керек.

- А) кечиримдүү болуу / кыялын көрсөтө
- Б) өзүн-өзү өнүктүрүү / билгенин үйрөтө
- В) алдыга умтулуу / акыл айта
- Г) женишке жетүү / орун бошото

6. Эксперттер түзсүз суу нефть менен газга караганда _____ маанилүү ресурс болуп калат деп эсептейт, анткени сууну алмаштыруучу бирдей баадагы нерсени табуу _____, ал эми нефть жана газды альтернативдүү булактардын энергиясы менен алмаштыруу _____.

- А) көбүрөөк / мүмкүн / мүмкүн эмес
- Б) көбүрөөк / мүмкүн эмес / мүмкүн
- В) азыраак / мүмкүн эмес / мүмкүн
- Г) азыраак / мүмкүн / мүмкүн

7. Ал - _____ адам, _____ жактырбастыгы анык.

- А) тыкан / ызы-чуу
- Б) тунт / көпчүлүктү
- В) сарамжал / ысыралкордукту
- Г) шайыр / жөнөкөйлүктү

8. _____ адам бактылуулукка _____ жетет, _____ болсо, _____ мактанганына ыраазы болуп жүрө берет.

- А) Билимдүү / мугалими мактаганда / билимсиз / достору
 - Б) Ден соолукта / адис болгондо / алсыз / догдуурдун
 - В) Байкуш / туугандуу болгондо / текебердүү / үй- бүлөсүнүн
 - Г) Акылдуу / өзүнө ыраазы болгондо / акмак / башкалардын
- Сабакты бышыктоо: Өз алдынча сүйлөм түзүү.

Баалоо жыйынтыгын чыгаруу.

Уй тапшырма : Тест түзүү

Т.Салыкбаев атындагы жалпы орто билим беруу
мектеби

Барабардык
жана
барабарсыздык

3-класс

Мугалим: Тынчтыкбек кызы Айпери

Бекитемин : _____

Математика 3-класс

08.11.22

Сабактын темасы: Барабардык жана барабарсыздык

Сабактын максаты: Окуучулар барабардык жана барабарсыздык темасы жонундо берилген туюнтмалар аркылуу тушунук алышат.

Окуучулар оз алдынча иштоого аракет жасашат, мисал-маселелерди аткара алышат .

Окуучулар алган билимдерин жашоо-турмушта пайдалана билишет.

Сабакта колдонулуучу усулдар: Моделдердин коптугу стратегиясы:

а) жеке

б) топ

Сабакта колдонулуучу ресурстар: темага карата суроттор, ноутбук, окуу куралдары

Сабактын тиби: Жаңы билим берүүчүлүк

Сабактын формасы: стандарттуу

Сабактын журушу:

	Мугалимдин ишмердүүлүгү	Окуучунун ишмердүүлүгү
Уюштуруу Жагымдуу маанай түзүү	Саламатсыңарбы? Урматтуу окуучулар! Ден соолукта болуп, окууларыңарга ийгиликтерди каалайм. Алтын эреже түзүү, топторго болуу	
Отулгон теманы кайталоо	Окуучулардын үйдон иштеп келген тапшырмаларын текшеруу	Окуучулар иштеп келген тапшырманы текшертишет
Жаңы тема	Акылга чабуул: Балдар булар эмнелер, эки алманы салыштыргылачы, экиоо кандай экен? Тен экен, математика тилинде бирдей тен болгон нерселерге кандай белги коебуз? Туура барабар деген белгини коебуз.	Окуучулар түшүнүктөрүн дептерге жазышат.

Эми балдар, бул алмуруттарды салыштыгылачы биринчи алмуруттан экинчи алмурут чон. Кандай белги коюлат? Чон, кичине белгиси коюлат. Демек эки алмурут барабарсыздык болуп саналат. Анда бугунку ото турган темабыз, Барабардык жана барабарсыздыктар.

Сабактын максаты менен тааныштыруу.

Туюнтмалардын маанилерин байкагылачы.

Ооба, туюнтмалардын жазылыштары ар кандай болгону менен, маанилери бирдей-24 Андыктан туюнтмаларды эки-экиден бири-бирине барабарлап жазууга болот. Булар барабардыктар деп аталышат.

Ал эми бул туюнтмалардын маанилерин байкагылачы

Барабардык деп аталабы?
Эмне себептен?
Тушундуруп бере аласынарбы?

Туура $5 \cdot 3 < 10 + 7$ барабарсыздык деп аталат.

Тапшырма
Мааниси барабар болгон бир туюнтма, мааниси барабарсыздык болгон бир туюнтма тузгулочу.

Окуучулар өз ойлорун айтышат.

<p>Физминутка</p>	<p>Ак сандык,кок сандык оюну.</p> <p>Жадыбал суроо</p>	<p>Тапшырмаларды аткарышат</p>
<p>Ыкчам тест</p>	<p>Топторго тапшырма беруу. Маселе иштоо. Русландын беш сому бар.Алмаздын акчасы андан 3эсе коп.Алмаз бардык акчасына 3сомдон дептер сатып алган.Ал канча дептер сатып алган?</p> <p>Русландын-5с.бар Алмаздын-3 эсе коп Алмаз бардык акчасына 3сомдон дептер сатып алган.Ал канча дептер сатып алган?</p> <p>15:3=5 Жообу:5дептер</p> <p>Азаматсынар!Балдар бул маселени дагы кандай чыгарсак болот? 15 санын кантип таптынар?</p> <p>Чын эле ушундай болот деп ойлойсунарбы?</p>	<p>Жадыбалды айтышат</p> <p>Маселени 3.4 жол менен иштешет</p>

<p>Бышыктоо</p>	<p>4-класстагы Жаннат мааниси 18 болот деп жатат ,силер ошого макулсунарбы? Ал кандай кылып чыгарган деп ойлойсунар?</p> <p>Абдан жакшы тушундум,суроом бар,тушунгон жокмун.</p>	<p>Тушунгондору боюнча салышат</p>
<p>Жыйынтыктоо</p>	<p>Бугунку сабак жактыбы,ушуну менен сабакты аяктайбыз.</p>	
<p>Уй тапшырмасы</p>	<p>468-469 номерди иштоо</p> <p>Топтогон карточкаларды саноо</p>	
<p>Баалоо</p>		